

Sygn. akt V CSK 547/17

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa W. K.

przeciwko E.P.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 kwietnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 12 kwietnia 2017 r., sygn. akt IV Ca .../17,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanej E. P. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 12 kwietnia 2017 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m. in.: postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11).

Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Skarżąca przedstawiła dwa - jej zdaniem - istotne zagadnienia prawne, z których jedynie pierwsze odniosła do skonkretyzowanych regulacji prawnych (art. 321 k.p.c. i art. 187 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.). Argumentacja w tym przedmiocie sformułowana w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest jednak jednostronna, odnosi się wyłącznie do stanu faktycznego sprawy, nie zawiera wyводу jurydycznego i nie daje podstaw do przyjęcia, że możliwa jest rozbieżna ocena tych zagadnień.

Powołanie się na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącą rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob.: postanowienia SN z dnia 13 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 104/08, z dnia 28 marca 2007 r., sygn. akt II CSK 84/07, www.sn.pl). Należy przedstawić argumentację prawną, zawierającą szczegółowy opis, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (por. postanowienia SN z dnia 8 lipca 2009 r., sygn. akt I CSK 111/09, z dnia 12 grudnia 2008 r., sygn. akt II PK 220/08, www.sn.pl).

Przesłankę tę skarżąca odniosła do poważnych wątpliwości interpretacyjnych ujętych w dwóch pytaniach. Tylko pierwsze z nich odwołuje się do precyzyjnie wskazanego przepisu prawa, tj. art. 217 § 2 k.p.c., a ponadto brak jest jakiegokolwiek wyводу, który miałby wspierać tezę o zaistnieniu tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Samo sformułowanie wątpliwości nie przemawia za tym, że one rzeczywiście istnieją i wymagają wykładni Sądu Najwyższego.

Powołanie się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni. Skarżąca wskazała jedynie, że gdyby nie doszło do opisanych w skardze naruszeń

prawa, a orzekające Sądy dokonałyby prawidłowej wykładni treści powołanych powyżej przepisów, to zapadłoby odmienne orzeczenie. Takie stwierdzenie nie przemawia jednak za rażącym naruszeniem prawa skutkującym oczywistym uzasadnieniem skargi. Należy przy tym wskazać, że twierdzenia o oczywistym naruszeniu prawa i o jednoczesnym występowaniu zagadnień prawnych i potrzeby dokonania wykładni wzajemnie się wykluczają. Jeżeli bowiem skarga jest oczywiście, *prima facie* zasadna, to nie ma potrzeby wykładni, ani nie występuje zagadnienie prawne. W przeciwnym razie o oczywistej zasadności nie ma mowy.

Należy mieć ponadto na uwadze, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania; oba te elementy muszą być przez skarżącą wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ mimo że argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Kwestie te były wielokrotnie wyjaśniane przez Sąd Najwyższy.

Na marginesie należy dostrzec, że powód już w uzasadnieniu pozwu wskazał na alternatywną podstawę materialnoprawną żądania, odwołującą się do stosunku podstawowego. Jednocześnie wskazuje się w orzecznictwie, że wierzyciel wekslowy nabywający weksel gwarancyjny, dochodząc należności wekslowej ma różne możliwości wykazywania zasadności swojego roszczenia wekslowego, powiązanego z roszczeniem wynikającym ze stosunku podstawowego. Poza samym powoływaniem się na treść weksla może przytaczać także fakty i dowody uzasadniające roszczenie wynikające ze stosunku podstawowego. Żądanie pozwu w takiej sytuacji oparte jest na dwóch podstawach faktycznych

i prawnych, a gdy okaże się, że zobowiązanie wekslowe nie istnieje (nie mogło powstać), sąd rozpatruje żądanie pozwu wynikające z drugiej podstawy przytoczonej przez powoda. Nie można też pomijać, że przedmiot wyrokowania nie zawsze pokrywa się z żądaniem zawartym w pozwie, skoro w toku procesu może dojść do modyfikacji żądania albo po prostu do jego uściślenia.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

kc

jw